Nagła zmiana to informacja

Karta obserwacji do rozmowy z lekarzem

Po co? Demencja zwykle nie tłumaczy nagłej zmiany w ciągu kilku godzin lub dni. Nowe splątanie, senność, pobudzenie, halucynacje, spadek apetytu lub ruchliwości mogą być objawem delirium albo innego ostrego problemu zdrowotnego i wymagają oceny. [1][2]

Pilne Jeśli występuje nagłe zagrożenie życia lub zdrowia - np. utrata przytomności, nasilona duszność, ostry ból w klatce piersiowej, drgawki albo objawy udaru - dzwoń 112 lub 999. Nie wypełniaj najpierw karty. [3][4]

Imię i nazwisko osoby	Data / godzina zauważenia zmiany

Jak osoba funkcjonuje zwykle - krótki punkt odniesienia

Co jest inne teraz - konkretne zachowanie / objaw

Początek był: nagły / stopniowy / nie wiem	Objawy: stałe / falują w ciągu dnia / nie wiem

Co zmieniło się w ciągu godzin lub dni

- ☐ Uwaga / koncentracja - trudniej śledzi rozmowę, łatwo się rozprasza.
- ☐ Poziom czuwania - bardziej senna/y, wycofana/y albo przeciwnie: nadmiernie pobudzona/y.
- ☐ Orientacja / myślenie - znacznie bardziej splątana/y niż zwykle.
- ☐ Percepcja - nowe lub wyraźnie nasilone halucynacje / błędne rozpoznawanie.
- ☐ Ruch - nagły spadek ruchliwości, osłabienie, niepokój ruchowy, nowy upadek.
- ☐ Jedzenie / picie - nagły spadek apetytu lub przyjmowania płynów.
- ☐ Sen - odwrócenie rytmu, prawie nie śpi / śpi znacznie więcej.
- ☐ Komunikacja / nastrój - nagła zmiana mowy, reakcji, kontaktu lub zachowania społecznego. [1]

Szukamy możliwych przyczyn - nie diagnozujemy w domu

Zaznacz to, co rzeczywiście występuje. Te informacje mogą pomóc lekarzowi w wywiadzie.

Obszar	Co zauważyliśmy / od kiedy
Ból / uraz / upadek	
Gorączka / dreszcze / objawy infekcji	
Kaszel / duszność / spadek wydolności	
Mocz: ból, częstotliwość, zatrzymanie, zmiana	
Stolec: zaparcie, biegunka, brak stolca	
Wymioty / nudności / ból brzucha	
Picie / odwodnienie / mało moczu	
Nowy lek / zmiana dawki / odstawienie	
Brak okularów / aparatu słuchowego	
Niewyspanie / zmiana miejsca / hospitalizacja	

Pomiary - tylko jeśli są dostępne i ich wykonanie nie opóźnia pomocy

Pomiar	Wynik	Godzina
Temperatura		
Ciśnienie		
Tętno		
Saturacja		
Glukoza - jeśli dotyczy		

Co podano / co zrobiono i jaki był efekt

Objawy udaru - liczy się czas

Pacjent.gov.pl zaleca natychmiastową pomoc, nawet jeśli objawy pojawiają się i znikają. Sprawdź: utrudnioną mowę, opadanie jednej ręki, asymetrię ust, nagłe zaburzenia widzenia. Jeśli występuje którykolwiek z tych objawów - 112 lub 999. [4]

Co powiedzieć podczas kontaktu z lekarzem

- ☐ „To jest nagła zmiana względem zwykłego funkcjonowania.”
- ☐ Kiedy dokładnie zaczęła się zmiana i czy faluje.
- ☐ Jak wygląda zwykły poziom orientacji, komunikacji i ruchliwości.
- ☐ Jakie leki są przyjmowane i co ostatnio się w nich zmieniło.
- ☐ Czy były ból, upadek, objawy infekcji, zaparcie, zatrzymanie moczu, odwodnienie lub problemy ze snem.
- ☐ Czy osoba ma już rozpoznaną demencję lub wcześniej przebyte delirium.

Pytania / informacje dla lekarza

Z kim skontaktowano się / kiedy	Ustalenia / następny krok

Źródła i podstawa merytoryczna

1. NICE - Delirium: prevention, diagnosis and management - objawy pojawiające się w ciągu godzin lub dni, w tym zmiany uwagi, percepcji, ruchu, snu, apetytu i zachowania; konieczność oceny przy podejrzeniu delirium.
https://www.nice.org.uk/guidance/cg103/chapter/Recommendations

2. Alzheimer's Society - What if symptoms change suddenly? - nagła zmiana może wskazywać na delirium, infekcję, udar lub inny problem, a nie tylko progresję demencji.
https://www.alzheimers.org.uk/about-dementia/symptoms-and-diagnosis/how-dementia-progresses/progression-stages-dementia

3. Pacjent.gov.pl - Na ratunek - polskie przykłady stanów nagłego zagrożenia wymagających wezwania ratownictwa.
https://pacjent.gov.pl/na-ratunek

4. Pacjent.gov.pl - Niespodziewany udar - polskie objawy alarmowe udaru i zalecenie natychmiastowego wezwania 112/999.
https://pacjent.gov.pl/zapobiegaj/niespodziewany-udar

5. NICE - Dementia recommendations - jeśli trudno odróżnić delirium od demencji lub delirium nałożonego na demencję, należy najpierw zająć się delirium.
https://www.nice.org.uk/guidance/ng97/chapter/Recommendations

Materiał edukacyjny. Nie zastępuje indywidualnej porady medycznej, prawnej ani socjalnej. W sytuacji nagłego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoń pod 112 lub 999.